

За съжаление разследването на по-голямата част от тези дела е със средна продължителност 4–5 години. Трябва да се признае, че делата са с голям обем – от 50 до 200 тома. Но от момента на образуването им, предимно през 1996 г., до 1999 г. разследването не е било приключено. И трябва също да се посочи, че почти всички от тези дела се разследват от Специализираната следствена служба...”

Но Никола Филчев нищо не споменава за провиненията и отговорностите на кредитните милионери и милиардери. Вероятно съзнава, че да очаква от тях да върнат трилионите пари е все едно да лови вятър с решето...

XIV

Не мога да си спомня точно деня, когато парламентарната ни група се разтърсва от един чудовищен слух. Ограбени били банките на почти цяла Северна България. Някакъв палестинец Акрам и хора от бившата Държавна сигурност били главните изпълнители. А разни величия от БСП – подбудители. В мелницата на мълвата се откриват имената на Андрей Луканов, Димитър Йончев, Стефан Косев, Румен Петков, Румен Стоманярски и др. Изпълнителното бюро на Висшия съвет на партията било в паника. Просто не знаело какво да предприеме. Нямало нито един печеливш ход.

Групата ни се възбунва. Едни се възмущават шумно, а други – сдържано. Има и неверници, които за всяко изразено мръсно обстоятелство казват: „Това не може да бъде!“ Повечето са сериджии – слушат и зяпат, без да взимат участие.

Най-силно негодува Александър Маринов. Той вдига малки трибуни из кулоарите и държи кратки възпламеняващи речи. Не подценява и индивидуалната агитация. На мен лично ми казва: „Представяш ли си? На заседанието на изпълнителното бюро имаше предложение партията бързо да върне всички заграбени пари. Ама Жан не се съгласи...”

„Значи наистина е имало заседание“ – мисля, като се мъча да погледна на събитието без помощта на увеличителната лупа на мълвата. Искам да чуя подробности, но Александър Маринов ми казва, че участниците са си дали дума да мълчат, докато не

се изяснят нещата. „Възложено е на Сашка Каракашева да се заеме със случая.“

Сашка Каракашева е председател на Общопартийната контролна комисия. Стреми се да бъде обективна и безпристрастна. Но е притисната с хора от бившата номенклатура. Постоянно ѝ натрапват за пръв помощник един от моите ексекютори по случая с Етрополе – Марсел Милев.

Питам я какво е вярно и какво не е вярно в летящите слухове.

– Ох, Тамбуев, нищо не мога да ти кажа. Поръчано ни е да направим разследване. Но ние сме още в подготвителната фаза...

Мъча се да откопча нещо от Димитър Йончев. Словоохотливият полковник ми казва само: „Искат да ме накиснат, че вече не им играя по гайдата. Но ще видим...“

Това изгървано „вече“ изостря вниманието ми. „Значи някога е играл“ – мисля, като анализирам кратката му реплика.

Предлагам на Ана Караиванова комисията по корупцията да се захване със случая „Акрам и другите“.

Тя ме отрязва с думите: „Това е партийна работа. Не е необходимо да си пъхаме пръстите там, където скърца. Има си партийна комисия...“

Прещраква ми мисълта да се захвана с проучването на банковия обир в Северна България. Така и така нито една комисия няма да свърши тази работа. Аз също няма да я свърша. Но поне ще поставя фактите в светлината на гласността. Това, което успее да събера, няма да потъне в мрака на папките със секретни грифове.

Случаят ми идва на помощ.

Неочаквано получавам покана за обяд от секретаря по печата на Пощенска банка Стефан Смирнов. Преди време той работеше в списание „Отечество“ при Серафим Северняк. Публикуваше материали с историко-патриотично съдържание. Тогава имахме един общ приятел от Канада, Никола Русанов. Той популяризираше българската култура в Северна Америка. Заедно с канадския поет Джон Робърт Коломбо издаваше книги на наши поети. Издаваше и вестник за българите „Хоризонт“. Ние със Стефан му помагахме в списването. Когато Русанов идваше в България, тримата често се събирахме на маса. Но откакто загина при автомобилна катастрофа, срещите ни пресекнаха, въпреки че уважението помежду ни си остана.

Сега пак сме на маса, само че без Никола Русанов, и това ни навява тъжни спомени.

Деловата част свършваме за по-малко от минута. Без предисловия Стефан ми съобщава, че шефът му (председател на управителния съвет и изпълняващ директор на Пощенска банка) Владимир Владимиров много искал да разговаря нещо с мен.

Аз също имам подобно желание. Така че въпросът се изчерпва.

Владимир Владимиров преди 10 ноември е работил в УБО. Бил е нещо като счетоводител. Отчитал е командировките в чужбина на височайшите особи. След това става председател на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банка за земеделски кредит. А сега ръководи Пощенска банка. Не знам защо, той е трън в очите на Андрей Луканов. Политикът не изпитва топли чувства към банкера. Няколко пъти ме подтиква да се заема със случая „Анжел“. Ако се поразровя около прословутия „Град на мечтите“, ще открия как се обсебват милиони левове с помощта на банковия шеф.

Владимир Владимиров се стреми да влезе в ролята на приветлив домакин. Посреща ме широко усмихнат в комфортно обзаведена стая. Сядаме около тежка черна маса и веднага някакво момиче ни поднася кафе, минерална вода и специалитета на банката – коктейл от сладолед, крем, сметана, настърган шоколад и екзотични плодове. Друго момиче много деликатно поставя от дясната ми страна някакъв пакет. Прилича на луксозно завита бонбонiera или книга.

– Скромнен подарък – обяснява Владимир Владимиров. – Класор с марки и някои рекламни материали.

– Благодаря – усмихвам се ответно.

– За да не се лутате, решихме да ви помогнем. Ще ви предоставим копие от докладната на нашия директор в Плевен. Ще ви предоставим и копия от констатациите на нашите ревизори. Мога да споделя пред вас, че веднага след като научих за необслужваните кредити, наредих да се направи обстойна проверка. Повечето от ревизорите ни живеят в провинцията. Но днес са тук и чакат да се срещнат с вас.

– Това е чудесно! – възкликвам.

– Знаем, че можем да ви се доверим – отбелязва някак съучастнически Владимир Владимиров.

В стаята като по даден знак влизат няколко жени и един възрастен мъж с папки в ръце. Застават чинно около масата. Влади-

миров ги кани да седнат. Натиска някакъв бутон и нарежда на появилото се момиче-сервитьорка да донесе на всички от почерката.

Сетне ме представя на хората си, като ги осведомява, че се интересувам от проверките им в Северна България. Казва, че ще им бъде признателен, ако могат да задоволят интереса ми.

– Бъдете в негова услуга – почти нарежда и се изправя. – Господин Тамбуев – обръща се към мен, – мисля, че ще е най-добре да ви оставя насаме с хората ми. Ако възникнат някакви проблеми, обадете ми се.

Ръкува се и излиза.

Получили повелята на шефа си, ревизорите ме запознават с цялата си документация. Разказват ми и някои любопитни неща от срещите си с помагачите на Акрам...

Ако Владимир Владимиров наистина ми оказва съдействие, председателят на Първа източна международна банка (ПИМП) Горан Горанов постоянно намира причини да отлага желаната от мен среща. Започвам да подозирам, че е забъркан в далавери и се пази да не си тури беля на главата. Затова във фирменото отделение на Софийския градски съд изучавам цялата документация за раждането и развитието на банката. Родител ѝ е Централното управление на БНБ (Протокол № 42 от 25 октомври 1989 г. за образуването на ТБ „Кремиковци“ на основата на поделение на БНБ). Кръщелното ѝ (разбирай съдебната регистрация) е издадено на 13 декември 1989 г. Детският ѝ влог (разбирай първоначалния уставен капитал) е 9 820 000 лева. Временният ѝ настойник (разбирай управител) е Горан Иванов Горанов.

Банката обслужва главно Кремиковския металургичен комбинат.

БНБ е основният ѝ акционер. След него следват няколко държавни фирми, свързани все с металургията. Има и десетина частни лица с нищожни капитали.

И изведнъж се появява мощната шведска фирма „Василка“. (Тук вниманието ми се изостря, защото не само знам, но имам и документи как „Василка“ ограбва банка „Електроника“.) Фирмата закупува акциите на БНБ на стойност 7 080 000 лева и се превръща в основен акционер. Банката веднага се прекръства от „Кремиковци“ на Първа източна международна. (Известно време името ѝ се изписва само на английски.) Емблемата на „Василка“ – орел с разперени крила – става емблема на банката.

Извършват се и промени в ръководството ѝ.

Президентът на фирма „Василка“ Юлиан Благой Алексов е избран за председател на управителния съвет, а главният счетоводител Светослав Лазаров – за член на контролния съвет.

Точно тогава през юли 1991 г. Юлиан Благой Алексов разрешава, а Светослав Лазаров потвърждава два кредита на „Василка“. Единият е валутен – 1 388 359 щатски долара, а другият е в български пари – 9 237 000 лева.

За сведение през юли 1991 г. доларът се купува за 16 или 17 лева. Ако умножим 1 388 359 долара по 16 лева, ще получим 22 223 344 лева. Ако към тях прибавим размера на кредита в български пари – 9 237 000, ще получим сбор от 31 460 344 лева! (Тук не слагаме лихвите, които, според една справка на БНБ, от 22 януари 1992 г., са 302 031 щатски долара и 3 470 847 лева.) Получава се нещо като рефрените на някои реклами: „Даваш пари за едно, а получаваш две или три.“ Конкретно в случая заемите с лихвите надвишават повече от пет пъти стойността на закупените акции.

Горан Горанов се отървава леко от вината за тази далавера. В писмо до управителя на банковия надзор Камен Тошков (13.I.1992 г.) той обяснява, че „кредитите са дадени от г-н Алексов без знанието на другите членове на ръководството“. Лично той по това време е отсъствал не само от банката, но и от страната...

За тази история Юлиан Благой Алексов е административно санкциониран. На 8 януари 1992 г. е освободен от длъжността „председател на управителния съвет“. Пука му на жилетката от тази мярка. Той вече е свил, каквото може да се свие!

Попадам и на други грабителства от страна на бивши членове на управителния съвет вече и с участието на Горан Горанов. Това ме прави по-настойчив в усилията да искам среща. Водя разговор по телефона, в който любезността ми започва леко да отстъпва на грубостта.

Най-сетне от немайкъде Горан Горанов ме приема в една малка стаичка. Физиономията му е мрачна. Не знае какво ще му сервирам, но знае за популярността ми на скандален журналист. Седи нащрек срещу мен в изпънато очакване. От време на време хвърля поглед към ъгъла над вратата, сякаш иска да ми втълпи, че там има подслушвателно устройство.

Разказвам му някои от ширещите се слухове за Акрам. Според тях Първа източна международна банка също е оципана.

Слуховете, разбира се, са силно преувеличени. Аз искам да знам истината. Затова съм дошъл при извора, както се казва.

Докато излагам намерението си, забелязвам как чертите на лицето му се отпускат. Изражението му сякаш ми казва: „Абе, човек, това ли било работата? Аз пък си мислех...“

– Ако не беше клонът на нашата банка в Габрово – забелязва Горан Горанов, – Акрам щеше още да си тегли заеми с фантомни фирми и фиктивни гаранции. Най-младият ни колега, Мирослав Милев, разплете аферата. Пуснах му заповед за награждаване.

В този миг телефонът позвънява.

Горан Горанов вдига слушалката и зашепва. Чувам го да казва само: „Да... да... да...“ Сетне бавно и унесено поставя слушалката на мястото си.

– Знаете ли кой ми се обади? – пита ме с тон на внезапно обхваналото го чувство за значимост. – Иван Попов! – натъртва името и фамилията.

Иван Попов е бивш член на Политбюро на ЦК на БКП с принос в развитието на българската електроника. Казвам няколко добри думи за него. Горан Горанов напълно се съгласява с мен.

– Да си дойдем на думата – връщам го към целта на посещението ми.

– Тук в банката нямаме почти нищо. Всичко е по клоновете ни в Габрово и Варна.

– Клоновете могат ли да ми съдействат?

– Могат, разбира се. Ще се обадя лично на директорите им.

Горан Горанов ми предоставя адресите на банковите клонове и телефонните номера на шефовете им. В бележника ми написва и своите домашни и служебни номера. „За всеки случай – казва. – Ако някъде в хода на проверката си срещнете спънки.“

Той ме изпраща до стълбищната площадка и се разделяме почти като приятели. Слизайки надолу, си мисля за бързите промени на настроенятията ми. Дойдох тук изпълнен с подозрения и дори бяха готов за битка, а си отивам с чувство на задоволство...

Шефката на Кооперативната банка Катерина Заркова ме приема веднага след обаждането ми. В кабинета ѝ заварвам неколцина мъже, насядали около масата за делови разговори. Оказва се, че са членове на ръководството. Привикала ги е да присъстват на срещата ни.

– Вие сигурно колективно решавате всеки проблем? – подмятам.

– Нали сме кооперативна банка – усмихва се тя.

Прави ми впечатление предварителната ѝ подготвеност. Не съм ѝ съобщил намеренията си, а тя ги знае. Защото сочи към бюрото си, където са кацнали няколко папки, и обявява, че това са кредитните досиета на фирмите на Акрам. Очевидно банковата агентура работи безупречно – минава през мисълта ми.

– Тоя хитрец Акрам за всеки заем е ползвал едни и същи гаранции – казва Заркова.

– В системата на гаранциите съществува пълен законодателен хаос – обажда се единият от мъжете. (Така и така не запомних името му, но предполагам, че е юрисконсулт.) – Как може залогът да стои на склад у длъжника! – пита риторично той. – Така нареченото „отговорно пазене“ е бошлаф работа!

Отминавам репликата му без особен интерес, защото вниманието ми изцяло е насочено към папките с кредитните досиета. Искам да се запозная със съдържанието им. Но Катерина Заркова усмихнато ми отказва:

– Законът не позволява!

– Дори когато заемите са теглени по престъпен начин? – влагам във въпроса всичкото си чувство на изненада.

– Има си органи, които могат да квалифицират характера на заемите – забелязва тя.

– Значи няма да получа нищо конкретно? – питам настървено.

– Мога да ви дам само една справка за това кога и какви заеми са теглени от нашата банка.

Като няма пиле, и гарга се яде, нали? Щом не ми дава досиетата, ще се утеша и със справката. В края на краищата тя е сламка за насочване. Като тръгна по дирите ѝ, все ще открия нещо...

Обикалям селищата, където е вършеела бандата на Акрам – Велико Търново, Варна, Плевен, Враца, Ловеч. Срещам се с банкери, прокурори, следователи, оперативни работници, партийни функционери. Забелязвам, че почти всички борчлии са минали в нелегалност. Никъде ги няма! Налице е само един от съдружниците на Акрам, Людмил Досев, бивш началник сектор „Вътрешна сигурност“ на регионалната дирекция на полицията във Велико Търново. Той излиза от къщата си като лалугер от дупката си. Примижава на светлината и говори несвързано. По лицето му трептят тикове. От очите му струи неописуем страх. Налице е и жената на Акрам – Мария Атанасова Злата-

нова. Но тя се е „бронирала“ в дома си и не желае да разговаря с никого.

Трупам много впечатления и материали и усещам как желанието да излея събраното в една вестникарска кореспонденция започва да не ми дава мира.

Връщам се в София и разбирам, че в парламента вече се е разчуло къде си пъхам носа. Някои депутати ме поздравяват, а други ме отминават с намръщено мълчание.

Александър Маринов, който вдигаше гири, сега е заключил устата си. Вероятно някой е успял да му дръпне ухото. Настъпвам го по мазола за неотдавнашното му бурно недоволство. А той ми обяснява, че нещата били много по-сложни, отколкото изглеждали от пръв поглед.

Марияна Христова дълго ме държи за двете ръце и ми разказва за събитията в Плевен. Там вече олигархията взима връх. Структурите и на БСП, и на СДС робуват на мисълта на Волтер: „Когато стане въпрос за пари, всички сме от една религия.“ „Лукованов е пусал пипала навсякъде. Той е паякът, който е изплел цялата мрежа.“

По време на едно пленарно заседание Жан Виденов сяда на празния стол до мен:

– Чувам, че си нагазил в батака на банките?

– Да – потвърждавам.

– Нещо интересно?

– Намесени са наши хора от София, Велико Търново, Плевен, Враца.

– Няма да спестяваш имената им, нали?

– Няма, разбира се.

– В края на краищата трябва да ни стане ясно, че още от началото реформите ни са насочени по погрешни пътища...

В пощенската си кутия изненадващо намирам една доста обемиста книга „Палестина – земя на пурпура“. Започва с историческа справка за живота на хората още от неолита и завършва до нашите дни. Подчертава благотворното влияние върху човечеството на ханаанската цивилизация. Проследява потеклото на палестинския народ, който се е съхранил в продължение на хилядолетия, въпреки нашествията и войните, трагедиите и катаклизмите. Книгата има календар с обозначения на дните, седмиците и месеците на английски и български. Има и адресник с празни страници за попълване. Илюстрирана е богато с изгледи от Ерусалим.

лим, Витлеем, Хеброн и Акка. Отпечатани са снимки на керамични изделия, носии и картини. Отпечатан е и справочник за банките, обменните бюра, стоките борси и хотелите. Накрая е публикуван списък на 78 палестински фирми в България.

Не зная чия е инициативата за този подарък. Никога през живота си не съм се занимавал с палестинското движение, въпреки че съчувствам на справедливата му кауза. Приемам книгата като някакъв знак, като някакъв намек за нещо. Разбирам, че палестинците в България вече знаят за разследването ми. Но не мога да разбера какво точно искат да ми кажат.

Жегва ме мисълта, че дарението може да е добре обмислено мероприятие на заинтересовани българи. Те искат да ме накарат хуубаво да си помисля, преди да продължа разследването си, защото палестинците не си поплюват...

Проверявам дали подобна книга е пусната и в други пощенски кутии.

Не, не е.

Става ми ясно, че посланието е отправено само към мен.

Споделям с Нино Ставров хипотезата си. Като бивш преподавател по математика, където логиката стои над всичко, той опира показалец о бузата си, вдига глава и видимо се отдава на размисъл.

– Възможно е да си прав – казва. – Но възможно е и да не си. Времето ще посочи.

– Същност това едва ли е толкова важно – издумвам.

Нино Ставров споделя, че в гъмжилото от слухове е подочул нещо и за самоубийства. Няколко банкери, отпуснали заеми на Акрам, си били теглили куршума.

– Засега са само трима – уточнявам. – А за в бъдеще може да се повтори проклятието на Тутанкамон.

– Внимавай, ей! Да не чуем някой ден, че...

Уверявам го, че едва ли ще чуе подобна вест.

Забелязвам, че хората, замесени по някакъв начин в аферата, проявяват най-жив интерес към хода на разследването ми.

Андрей Луканов често ме пита докъде съм стигнал и аз му казвам, че още съм съвсем в началото.

Димитър Йончев е видимо разстроен от слуховете, които се вихрят около името му.

– Не мога да вържа езика на мълвата – казва с тежка въздишка. – Безсилен съм. Най-лошото е, че ме напада изневиделица,

подло и анонимно. Ще ти бъда благодарен, ако успееш да изнесеш истината за мен.

- Ще се постарая – обещавам. – Но и ти трябва да ми помагаш.
- Каквото зная, ще ти кажа.

И наистина Димитър Йончев ми дава много ценна информация. Веднъж, дали нарочно или случайно, изгървава името на един генерал от бившата Държавна сигурност. Изпратен бил в чужбина да търси Акрам. Тази вест сякаш идва да потвърди думите на Александър Маринов, че работата е много по-сложна, отколкото изглежда.

Андрей Луканов, който винаги пътъом в движение ме пита как върви разследването, сега изведнъж ме кани на по-сериозен разговор. Вмъкваме се в едно от сепаретата на парламентарния бюфет.

– Знам, че си много напорист – казва с едва доловима нотка на похвала. – Почнеш ли нещо, няма връщане! Уважавам тази напористост. Но в случая с Акрам трябва много да внимаваш да не засегнеш приятелите от палестинското движение.

Долавям как похвалата му се смесва със загриженост.

– Те водят борба на живот и смърт и при тях нещата се решават по един краен и категоричен начин.

– Доколкото знам, Акрам отдавна е скъсал с палестинското движение. Женен е за българка, приел е българско гражданство. Дори се е прекръстил от Джамал Абулибде Акрам на Ангел Радославов Златанов.

– Не забравяй, че баща му е един от действащите генерали на Ясер Арафат.

– Като спомена за палестинските генерали, се сетих за един наш генерал – подхващам коварно. – Научих, че е изпратен в чужбина по дирите на Акрам.

Луканов трепва. Тренираното му спокойствие в школите на Москва като че се поразклаща.

– Откъде знаеш? – пита напористо.

– Знам – отговарям неопределено. – Нали разследвам...

– Ние го изпратихме – казва след кратка пауза Луканов.

Разбира се, не уточнява за кои „ние“ става дума. Пък и аз не настоявам.

– Трябва да накараме Акрам да спуска балона на слуховете!

Сега в гласа му затрептява твърдост...

– Най-лошото е, че в тези слухове има доста истина – казвам сякаш за капак...

– Политиката, Георги, се направлява от интереси – поучава ме Луканов. – А интересите невинаги са в съгласие с истината.

На другия ден след този разговор в дома ми в „Младост 2“ цъфва Румен Петков. Казва, че идвал направо от Плевен „да си поговорим“. Обхожда панелката с проверяващ поглед и се спира в кухнята. Вади от чантата си бутилка маркова водка и я трясва на масата.

– Поводът? – питам.

– Ей тъй, искам да се почерпим.

Донасям две чаши. Той мигновено ги напълва.

– Малко ли е това? – говори. – Един НАШ човек от НАША гледна точка да осветли историята с Акрам!

– Искам да разсея слуховете – казвам, без, разбира се, да съм убеден, че човек е в състояние да се бори с ламята на мълвата. – Пълзят чудовищни небивалици...

– Правилно – отсъжда Румен Петков и напълва отново чашата си.

Сетне обърсва устни с опакото на дланта си.

Веднага вадя салфетки. Но той въобще не посяга към тях. Изглежда, ненавижда пълните чаши, защото, докато търся в хладилника някакъв сок, Румен е вдигнал дъното нагоре и на втората чаша. Усмивва се и казва, че „човек не ходи на един крак, нали?“. После изпразва и третата и ми развива някаква теория за светата троица. При четвъртата мисля да му кажа, че животните ходят на четири крака. Но се въздържа. Нали някакъв умник беше забелязал, че истината трябва да се търси в алкохола?

– Вярно е, че помагах на Акрам при тегленето на заемите. Шефът на Пощенска банка в Плевен е наш човек и ме слуша. Но в интерес на истината, ще ти кажа, че и Акрам никога не ми е оставал дължен. Щедро е давал пари за мероприятията ми:

– Знам, Румене – казвам нехайно. – Давал е пари на целия северен район.

Очаквам да опровергае подхвърлената реплика. Но той мълчаливо се съгласява.

Когато си тръгва, забелязвам, че леко залита. Крачката му е широка, като крачка на добре наквасен човек.

На прага се спира и произнася похвално слово за Акрам. Още веднъж подчертава щедростта му. Съобщава като знаменателно събитие факта, че изцяло е финансирал някои от книгите на Андрей Луканов...

Написвам цял сериал за партийната афера „Акрам“ – кореспонденция в пет обемисти части. Общото обединяващо заглавие е: РАЖДАНЕТО НА МАФИЯТА. А иначе отделните части си имат отделни заглавия и подзаглавия. Сега, когато я преглеждам отново, виждам, че си заслужава да я предложа на вниманието на читателите:

1. КАСА ЗА ЧУЖДИ ПАРИ

Как най-младият директор на банка, Мирослав Минев, туря край на организираните кражби. Случаят „Стефан Косев“ е халка от дълга верига

Стефан Косев Косев е „охранителен работник в клона на Първа източна международна банка в Габрово“. (Така е записано в заповедта му за назначаване, издадена от централната банка в София.) Длъжността „пазач“ (защото преводът на „охранителен работник“ е „пазач“), изглежда, го обижда. Той я споменава само в краен случай. Иначе предпочита да се представя за заместник-директор на банката. Отпечатал си е и визитна картичка с фиктивната си длъжност.

На 7 декември 1993 г. Стефан Косев Косев връчва на истинския директор Мирослав Минев две папки с готови документи за отпускане на два банкови кредита по един милион лева на Пламен Иванов Катрев, президент на фирма „Шанс-58“ – Велико Търново, и на Христина Тотева Гичева, едноличен търговец, представител на фирма „Абулибде“ – Габрово.

Документите са изрядни и могат да послужат за образци на банкови досиета. Всичко в тях е изпипано до най-малките подробности. Особено банковите гаранции за исканите кредити, дадени лично от директора на клона на Българската пощенска банка в Плевен Александър Борисов Митев. Те, както и повечето документи в папките, са фалшиви. Но изглеждат като истински. По всичко личи, че ги е майсторила високопрофесионална ръка.

Мирослав Минев е млад директор (още не е навършил 28 години). Свидетел е на много опити за измами и затова си отваря очите на четири. Но тук, колкото и да се взира в съдържанието на папките, не може да открие нищо подозрително. Показва ги и на главната счетоводителка. Тя забелязва, че Христина Тотева Гичева има разплащателна сметка в банката (№ 4981300593), върху която между 5 и 12 ноември са се изсипали

от Пощенската банка в Плевен 12 милиона и от Кооперативната банка във Враца 6 милиона лева. Едната част от тази сума (8 400 000 лева) е изтеглена в брой, а останалата е преведена чрез Кооперативната банка във Велико Търново на фирмата „Шанс-58“ (3 500 000 лева) и на фирмата „Акрам къмпани“ (6 100 000 лева).

Мирослав Минев още не знае, че Христина Тотева Гичева е съпруга на палестинския гражданин Абдулжабар Абдулдаем Абулибде, брат на Джамал Абулибде АКРАМ, приел българско гражданство и прекръстил се с българското име Ангел Радославов Златанов. Тепърва ще научи, че нейната разплащателна сметка не е нищо друго освен една каса за приемане, съхраняване и разпределение на чужди пари. С чиста съвест той подписва договорите за отпускане на исканите кредити, като определя крайния срок за погасяването им – 6 февруари 1994 г.

Но на следващия ден, 8 декември, Стефан Косев Косев отново се явява при НЕГО и му връчва нови осем папки с готови документи за отпускане на нови осем банкови кредита по един милион лева. Документите пак са изрядни. Но тъкмо поразяващата изрядност събужда подозренията на Мирослав Минев, че тука има нещо гнило.

Останал насаме с папките, директорът подробно разглежда банковите гаранции и решава да се обади по телефона на колегата си Александър Борисов Митев от Пощенската банка в Плевен, за да провери защо банковите гаранции си приличат като еднородни близнаци.

Колегата му от Плевен едва не си глътва езика от изумление и страх, когато разбира за какво става реч. Бога ми, та той не е подписвал никакви гаранции! Ако има нещо, което се представя с неговия подпис, да се знае, че е фалшификат.

– Стефан Косев не е ли заместник-директор на вашата банка?

– Не. От охраната е.

– Утре идвам при вас.

– Заповядайте!

Мирослав Минев извиква юрисконсулта, за да се посъветва как да постъпи. Очевидно трябва да се обърне за помощ и съдействие към компетентните органи. Но преди това решава да поприказва с уличения охранителен работник.

Стефан Косев Косев сякаш е очаквал подобна развръзка.

Възможно е гаранциите от Пощенската банка да са фалшиви, съгласява се спокойно той. Но въпросните две фирми не са фантоми. Имат собственост за много повече пари от изтеглените два милиона. Само в Полски Тръмбеш разполагат с петролни продукти за пет-шест милиона лева. Така че няма нищо страшно. Интересите на банката ще бъдат защитени.

Мирослав Минев настоява незабавно да тръгнат за Полски Тръмбеш, за да провери на място дали това, което казва Стефан Косев Косев, е истина. Охранителният работник тържествено декларира, че е истина, и предлага пътуването да стане утре сутринта. Тази вечер има голям мач от шампионската лига на Европа („Барселона“ – „Монако“). И едно внезапно тръгване ще го лиши от възможността да го гледа по телевизията.

Мирослав Минев се съгласява. Още повече че на другия ден сутринта се очаква да дойде от Плевен и директорът на Пощенската банка. Той също може да се включи в групата за проверката...

Но през нощта Стефан Косев и Пламен Иванов Катрев офейкват в Румъния. Преминават границата с бяло „Рено Клио“ с варненска регистрация (В 62-69 А), собственост на едноличния търговец Христо Маринов. И от летище „Окопане“ край Букурещ излитат за Мадрид.

На 8 декември напускат България и Христина Тотева Гичева и съпругът ѝ Абдулжабар Абулибде. Те излитат за Рим от аерогара София. Внезапно изчезва и шефът на фирмата „Акрам къмпани“ Ангел Радославов Златанов (Джамал Абулибде Акрам), на чиято сметка в Кооперативната банка във Велико Търново Христина Гичева е изпратила 6 100 000 лева...

Фалшивите банкови гаранции и бягствата навяват мисълта, че по-нататък ще имаме работа с една от формите на организираната престъпност. Пред нас ще се развихри екшънът на много банкови обира с участието на едни и същи реални фирми и фирми фантоми. Сценарият е добре обмислен. Очевидно е дело на професионалисти. В него има заплахи и изнудвания. Има и супершоута с красиви мадами във вилата на МВР в Арбанаси, и екзотично пътуване до Канарските острови. Има и самоубийство. При разгръщането на фабулата няколко глупаци ще изгорят като бушони, за да запазят мрежата. Естествено е вината да се стовари върху тях. А истинските виновници – доновете на тази криминална история – ще стоят в мрака, награбили милиони, и ще се облизват като кучета, нахранени с „Педигрипал“.

Но да не изпреварваме събитията...

Нека отскочим до Плевен, за да разберем защо директорът на Българската пощенска банка Александър Борисов Митев едва не си глътва езика, когато разбира от своя колега от Първа източна международна банка в Габрово за какво става реч.

Отговорът е много прост – на 21 септември той лично с парафа си разрешава да се отпуснат четири кредита по един милион лева на фирмите ЕООД „Акрам къмпани“, „Вавилон“, „Шанс-58“ и „Пирамида“ – всичките от Велико Търново. Месец и половина след това (5 ноември 1993 г.) разрешава още седем кредита на фирми от Велико Търново, Горна Оряховица и Габрово (ЕООД „Хана“, „Реми-58“, „Крис-93“, „Реал“, „Жорж-93“, „Шенол“ и „Абулибде – Христина Гичева“). А на 11 ноември разрешава още четири кредита по един милион лева на фирмите „Реди“, „Соник“, „Софи“ и „Стан-93“ от Велико Търново и Горна Оряховица. Парите са преведени на ЕООД „Акрам къмпани“ в Централната кооперативна банка във Велико Търново и на Христина Тотева Гичева в Първа източна международна банка в Габрово.

Фалшивите банковни гаранции в Габрово му подсказват, че документите в кредитните досиета в Плевен са също фалшиви. Прави проверка и установява трагичния факт, че е изигран не веднъж, а цели три пъти. (Въпросните кредити от 14 милиона лева отпуска на три транша, без да си прави труда да провери на място дали многобройните застрахователни полици за налично имущество и фактурите за закупени различни стоки са истински.)

Александър Борисов Митев се чуди как да излезе чист от тази мръснишка ситуация. Като човек от бившата номенклатура – преди 10 ноември е завеждал отдел „Агитация и пропаганда“ на окръжния комитет на БКП, бил е и шеф на канцеларията на първия секретар на ОК на БКП Пенко Герганов – решава да ѝ придаде политически смисъл. В докладна записка до изпълнителния директор на Българската пощенска банка в София Владимир Владимиров от 14 януари 1994 г. пише:

„Допълнително обстоятелство за разрешаването на кредитите (става дума за първия транш) е фактът, че бяха поискани чрез Стефан Косев, заместник-директор на Първа източна международна банка – клон Габрово, член на Висшия съвет на БСП и председател на общинския съвет на БСП в Дряново. Той ми бе представен от Румен Петков, председател на общинския съвет

на БСП – Плевен, и член на Висшия съвет на БСП. Гаранции за стабилността на фирмите освен от посочените двама бяха дадени и от Георги Димитров – председател на общинския съвет на община Велико Търново и председател на общинския съвет на БСП – Велико Търново.“

За втория транш Александър Борисов Митев пише:

„След продължително настояване и гаранции от страна на Румен Петков и Стефан Косев приех да се осъществи кредитирането...“

А за третия транш не дава никакви пояснения. Просто отбелязва:

„На 11 ноември са разрешени и останалите кредити.“

По-нататък Александър Борисов Митев описва срещата си с Димитър Йончев, „депутат от Велико Търново в Народното събрание и член на ВПС“.

„Г-н Йончев съобщи доста подробности за дейността и биографията на Ангел Златанов (Акрам). В резюме изводите бяха, че, изпадайки в такава ситуация, разумен изход е да се „полежи“ известно време, вместо да се разправя човек с личност като Златанов. Г-н Йончев пое ангажимента да ни срещне в София с г-н Радославов (запомнете това име) и чрез него да се направи опит да се решат проблемите. Но срещата не се осъществи...“

Авторът прави оценка, че „нещата ще имат силен обществен резонанс не само в Плевен“. Твърди, че се е срещал няколко пъти и с Николай Добрев, член на ВПС и завеждащ организационното направление във Висшия съвет на БСП.

„Обърнах се за помощ и към Андрей Луканов – пише Александър Борисов Митев. – Той оцени случая като действително тревожен и становището му бе, че трябва да се положат всички усилия за разрешаването му, като първо лицето Ангел Златанов се върне в България.“

Изпълнителният директор на Българската пощенска банка Владимир Владимиров изпраща копие от докладната записка на председателя на Висшия партиен съвет Жан Виденов.

Жан Виденов запознава изпълнителното бюро със съдържанието и я предава на председателката на Общопартийната контролна комисия Сашка Каракашева. Междувременно отговаря на Владимир Владимиров:

„Уведомявам Ви, че през 1993 г. Стефан Косев Косев не е бил в трудовоправни отношения с БСП, не притежава според дей-

стващото законодателство и устава на БСП никакви правомощия да представлява партията като юридическо лице и не са му издавани каквито и да са пълномощни в тази насока.

Във връзка с това Ви препоръчвам и настоявам да се обърнете към съответните компетентни органи за защита интересите на поверената Ви банка.“

Председателката на Общопартийната контролна комисия Сашка Каракашева, изглежда, приема изнесеното от Александър Борисов Митев за чиста монета, защото прави нещо невиждано и нечувано в контролната дейност на партията. Взима решение по случая „Стефан Косев Косев“ по сигнал, а не по точно установени факти. Протокол № 9 от 26 март 1994 г.:

„Първо. Порицава и се разграничава от действията и методите на Стефан Косев Косев.

Второ. Предлага на основните партийни организации, в които членуват Стефан Косев, бивш председател на общинския съвет на БСП в Дряново и член на ВС на БСП; Румен Петков, председател на общинския съвет на БСП – Плевен; Ивелин Николов, председател на общинския съвет на БСП – Габрово; Димитър Йончев – народен представител, и Георги Димитров, бивш председател на общинския съвет на община Велико Търново, да обсъдят партийното им поведение по случая „Стефан Косев“.“

2. НА ЕДНО СИНДЖИРЧЕ

„Акрам“ и „Марка“ – двете страни на една фалшива монета. Първата пострадала банка е Строителната...

„През април 1990 г. фирменото отделение на Великотърновския окръжен съд регистрира колективната фирма „Акрам“ със седалище Велико Търново, ул. „Стара планина“ 2. Предметът на дейност е обществено хранене, хотелиерство, ресторантьорство, откриване на туристически обекти и заведения с развлекателно-увеселителен характер. Организиране на всякакъв вид търговия и услуги, незабранени от закона. Фирмата се представя от Ангел Радославов Златанов и Мария Атанасова Златанова.

През октомври 1991 г. фирменото отделение на Великотърновския окръжен съд регистрира фирма на едноличния търговец Радослав Стефанов Радославов – „Марка комерс“, със седалище Велико Търново, ул. „Вела Благоева“ № 11. Предметът на дейност е същият като на фирма „Акрам“.

Между двете фирми има нещо общо не само в предмета на дей-

ността им. Презимето на представителя на фирма „Акрам“ Радославов е фамилното име на едноличния търговец на фирма „Марка“ Радославов. Това съвпадение съвсем не е някаква игра на случая. То е целенасочено, за да може при нужда собствеността от единия да се прехвърля на другия без особени формалности.

Някои от фактурите на германската фирма „Майснер“ за закупуване на различни линии (за хляб, сладолед, месни произведения и пр.) са адресирани на името на „хер Радославов“. Други са записани на двете имена – „Ангел Р. Златанов и Радослав Радославов“. И това, както ще видим по-нататък, съвсем не е случайно.

Още една любопитна подробност. Прочетете името на фирмата „Акрам“ отзад напред и ще получите името на фирмата „Марка“.

Може би вече си мислите, че представителите на двете фирми са роднини. Нищо подобно! Те просто са закарфичени един за друг не с тайнствените сили на кръвта, а с нещо много по-силно – интереса! „Вързани са с едно синджирче“ – смята международният съдия по футбол Веселин Богданов, работил известно време във фирмата „Акрам“.

Радослав Радославов е от Златарица. От своето име и от името на родното си селище комбинира презимето и фамилията на Ангел Радославов Златанов. По този начин става кръстник на палестинеца Джамал Абулибде Акрам.

Палестинецът е от войнството на Ясер Арафат. Идва в България преди 10 ноември. Завършва Висшето народно военно училище „Васил Левски“. Приема българско гражданство и се установява във Велико Търново. Оженва се за българка. Назовава сина си на името на кръстника си Радослав. Преди да започне бизнеса си, работи като сервитьор в мотела на „Балкантурист“ на хълма Света гора.

Радослав Радославов пък е бивш първи секретар на окръжния комитет на ДКМС. От този трамплин скача в подводните течения на специалните служби. Става заместник-началник на окръжното управление на МВР по линията на Държавна сигурност. След 10 ноември е началник на регионалната дирекция на полицията във Велико Търново. Негова дясна ръка е Людмил Милушев Досев, началник на сектор „Вътрешна сигурност“ и говорител на дирекцията.

Радослав Радославов разполага с цялата агентурна мрежа,

плетена години върху територията на Северна България. Има на разположение агенти, доверени лица и явочници. Знае как да разработва хора, за да ги печели на своя страна. Умее да дърпа конците на много марionетки.

В нашия случай той е двигателят на действията на Акрам. Отначало тайно (службата не му позволява да афишира много-много връзките си), а по-сетне, след освобождаването му от работа, и явно. (Радослав Радославов е освободен от полицията през есента на 1991 г. по чл. 66, т. 3 от Кодекса на труда с нежния мотив „И други причини“.)

Акрам се занимава с бизнес. Изнася в огромни количества месо за Турция. Радославов му помага невидимо и тайнствено. В бизнеса палестинецът открива и своята секретарка Яна Славилова Маринова. Тя е разведена и във Велико Търново е полендачка, т. е. заселничка от Южна България. Работила е в ТПК „Масив“. При Акрам отначало е магазинерка. Урежда голяма сделка с „Родопа“. Шефът я харесва като делова жена и я назначава за лична секретарка.

Акрам взима за шест години мотела на „Балкантурист“ на Света гора. Провежда се търг. Печели го друг търговец, който предлага по-висока аренда. Но Акрам излиза със социална програма (за кратко време ще превърне Света гора в любимо място за отдых на великотърновци), която го изтиква на първо място.

Договорът е подписан на 9 юли и е влязъл в сила на 1 август 1990 г. Според него Ангел Радославов Златанов взима под аренда целия комплекс, състоящ се от хотел две звезди със 112 легла, ресторант с 290 места, къмпинг с 50 бунгала и 160 места за къмпирание, 6 гаражни клетки и дворно място.

Ангел Радославов Златанов взима под наем и партерния етаж от сградата на общинския съвет на БСП в центъра на Велико Търново. Договорът е подписан на 1 юли 1991 г. от тогавашния председател на общинския съвет на БСП Милен Чакърров, понастоящем народен представител, и от президента на фирмата Ангел Златанов. Според него „Акрам“ взима под наем за десет години клубното помещение – около 90 кв. м, гараж около 50 кв. м, градинска площ около 160 кв. м, за да открие заведение за обществено хранене и делови контакти бизнесклуб „Акрам“. И всичко това само за 800 (осемстотин) лева на месец. Договорът е заверен нотариално от съпругата на Милен Диана Чакъррова. Той е неизгоден за БСП.

Ангел Радославов Златанов взема под аренда и четириетажната вила на окръжното аптечно управление в курортното селище Вонеща вода. Договорът, сключен с директора Марин Сгурев, който е от Златарица, е в ущърб на управлението. Поради това, притиснат от центъра в София, директорът е принуден да напусне и да започне частен бизнес.

Всички тези обекти, макар и взети под аренда, се афишират като собственост на Ангел Радославов Златанов. В тях „Марка“-та на фирмата му е изписана на най-видно място, за да внушава сигурност и сила.

Радослав Радославов постъпва на работа при Акрам, когато обектите вече функционират. В различни документи се посочва, че е заемал различни щатни длъжности от главен счетоводител до икономически директор. Но истината е, че е винаги там, където са парите!

За сведение на любопитните след изчезването на Ангел Радославов Златанов обектите се стопанисват не от неговата бивша съпруга, нито от третия му брат, който живее в мотела на Света гора, а от РАДОСЛАВ СТЕФАНОВ РАДОСЛАВОВ. Персоналът и на вилата на МВР в Арбанаси, и на мотела, и на бизнесклуба отговаря по един и същи начин на въпросите ми:

- Това заведение частно ли е или държавно?
- Частно.
- Кой е стопанинът му?
- Господин Радославов.

Групировката около тандема „Ангел Радославов Златанов и Радослав Стефанов Радославов“ се формира постепенно. Отначало сателити са най-близките им сътрудници. Сетне, когато се разраства дейността, в гравитацията попадат и други. Някои като Стефан Косев Косев са завършили Висшето народно военно училище „Васил Левски“, други като Людмил Милушев Досев са бивши служители на специалните служби. Привлечени са и жени за цвят като секретарката Яна Славилова Маринова. Действа се на принципа на бинарния газ. Всеки самостоятелно е безвреден. (Дори много, много симпатичен.) Но събрани заедно, тровят атмосферата около себе си.

Кога за първи път започва надлъгването с банките?

Първата пострадала банка е Строителната (Стройбанк в София). На 20 март 1992 г. тя отпуска на колективната фирма „Акрам“ 30 милиона лева! На 31 декември 1993 г. общият дълг

на този необслужван кредит (главницата и лихвите) е вече 59 943 000 лева!

Двама души от банката уреждат първия заем на „Акрам“ – Георги Патев, началник на отдел „Кредитиране“, и Пролет Матлиева, кредитен експерт. Те отиват в командировка до Велико Търново, за да вземат участие в тържеството по случай откриването на клона на Строителната банка. Купонът е в ресторанта на „Акрам“ на Света гора. Радослав Радославов и Ангел Златанов забелязват, че гостите го дават някак по-особено, и им осигуряват условия за добро прекарване. В разговора става дума за искания кредит. Намеква се, че тяхното няма да се загуби. На разядла софиянците обещаваат, че ще уредят въпроса.

Георги Патев възлага на директора на новооткрития клон Петко Събев Петков да изготви писмено становище за финансовото състояние на колективната фирма „Акрам“. Внушава му по-подробно да опише обектите, които стопанисва Ангел Радославов Златанов, и да изчисли евентуалния им годишен оборот.

Петко Събев Петков се справя блестящо със задачата. Той написва един панегирик на фирмата.

„Акрам“ има разплащателни сметки в Търговската банка, Стройбанк и ДСК. Печели много от бизнеса си, без да ползва кредити от нито една от посочените финансови инстанции. Имайки предвид доброто му финансово състояние, смятам, че ще осигури връщането на искания кредит за около 60 месеца.“

Петко Събев Петков не само написва становище, но се и подписва. И това е един от важните документи в новооткритото кредитно досие.

Но за да отпусне крупната сума от 30 милиона лева, председателят на Строителна банка АД – София, Христомир Йорданов иска и гаранции. Георги Патев намира гаранти. Колективната фирма „Весел свят“ гарантира за 35 милиона лева, а „Енергопромонтаж“ АД – София, за 30 милиона лева. (Патев е член на съвета на директорите на „Енергопромонтаж“.)

При това положение Христомир Йорданов най-сетне подписва договора за „краткосрочен целеви кредит“. Договарящите страни определят точно за какво ще се използва кредитът. Той „се отпуска, за да се наеме под аренда супермаркет в квартал „Бузлуджа“ във Велико Търново и да се закупят технологични линии за хляб и колбаси“. Посочва се, че „придобитите с кредита стоки и материали ще служат за обезпечение“.

Трийсетте милиона сякаш потъват в пясъка по сметките на „Акрам“ в Строителната и Търговската банка във Велико Търново. Първото нещо, което прави Ангел Радославов Златанов след получаването на парите, е да ликвидира колективната фирма „Акрам“ и да регистрира СД „Акрам къмпани“. Сетне сключва договор с управителката на „Нармаг“ Бисерка Минчева и наема за пет години 50 кв. м. площ от супермаркета в кв. „Бузлуджа“. Едновременно с това наема и малък магазин за хранителни стоки в Дряново.

След това решава да наеме под аренда вилата на МВР в Арбанаси и да я превърне в хотел, ресторант и бар. Операцията се осъществява чрез сложна комбинация. Първо се регистрира фондация „Защита и сигурност“ (фирмено дело № 1414 от 20 април 1992 г. на Великотърновския окръжен съд). Основната ѝ цел: „Подпомагане на полицията в борбата срещу престъпността.“ (Човек, като се запознава с документите на фондацията, не знае да се смее ли, да плаче ли.) С театрален жест и пропаганден шум Ангел Радославов Златанов внася във фондацията 100 000 лева. Това трогва до сълзи главния секретар на МВР генерал Богомил Бонев. И той лично нарежда да се отпусне оръжие за охрана на „Акрам къмпани“. Междувременно фондацията наема вилата на МВР в Арбанаси и с договор я прехвърля на фирмата.

След това Ангел Радославов Златанов прави няколко жеста към представителите на властта. Поема изцяло разноските на синия кмет Борис Крумов за едно пътуване до Алжир. На кмета му харесва екскурзията и от този момент нататък се стреми да гони рекорда в пътуванията за чужда сметка, поставен от великия комбинатор Стоян Ганев.

Ангел Златанов поема разноските за едно пътуване до странство и на червения председател на общинския съвет във Велико Търново Георги Димитров. На председателя също му харесва екскурзията. Но тя не харесва на общинския съвет на БСП. Георги Димитров е подложен на жестока критика и по-късно е принуден да си подаде оставката от председателството на общината.

По-нататък Ангел Радославов Златанов организира и една екскурзия на най-близките си сътрудници до Канарските острови. В нея участват Радослав Стефанов Радославов със съпругата си, Пламен Иванов Катрев, Стефан Косев Косев и др.

Както се вижда, Ангел Златанов много добре намества парите от заема. Само дето не се сеща да ги връща...

През юли 1992 г. началникът на отдел „Кредитиране“ Георги Патев и приятелката му, пардон, кредитната експертка Пролет Матлиева, отиват във Велико Търново, за да разберат защо не се обслужва заемът. Те откриват, че Ангел Златанов не само е пререгистрирал фирмата си, но е започнал да прехвърля и значителна част от имуществото си на други лица – главно на Радослав Стефанов Радославов.

Независимо от това банковите служители успяват да стъкмят три договора за залог, като надуват стойността на основните и оборотните фондове до такава степен, че да я докарат до трийсетте милиона лева. В единия договор са описани машини и съоръжения (линии за производство на хляб, на колбаси, камера за сушене и опушване на колбаси, машина за сладолед и електронна обезопасителна система) за 6 269 300 лева. В другия е описана движимата собственост (автомобили) за 6 950 000 лева. И в третия – хранителни стоки и стоки за бита (не са определени стоките по вид и количество) за 15 000 000 лева. Общо – 28 219 300 лева!

Но договорите за залог не се придвижват по съответния ред за изпълнение. И се превръщат в късчета хартия!

През ноември 1992 г. Георги Патев и Пролет Матлиева отново са във Велико Търново. В офиса на супермаркета в кв. „Бузлуджа“ те се срещат с Ангел Златанов и Радослав Радославов. В докладната записка до председателя на Строителната банка предлагат да не се предприемат мерки, предвидени в глава III на Указ № 56. „При евентуално плащане на неплатените лихви да не се счита, че финансовото състояние на фирмата е подобро.“ И „в края на декември да се актуализират договорите за залог и да се сключат нови“. Чак през 1993 г. „да бъде направена изискуема необезпечената част от кредита“.

Един по-задълбочен анализ на докладната ще покаже, че Георги Патев и Пролет Матлиева служат не на банката, а на бандата (не е коректурна грешка!). Дали това е безкористно? Едва ли. Пролет Исаева Матлиева е освободена от длъжност и веднага си купува апартамент (жк „Овча купел“), без да тегли кредит. Георги Патев напуска сам банката и си купува апартамент (жк „Банишора“) с кредит. Председателят на банката Христомир Иванов също е освободен и сега работи в Обединена българска банка като специалист.

Хората се движат по въртележката на живота. Но кредитът и натрупаните лихви (59 343 000 лева) остават...

3. КРЕДИТИ, КРЕДИТИ, КРЕДИТИ...

Прелъстени и изоставени. Хитростите са плоски, но минават

Вторият опит за банков кредит от 40 милиона лева е насочен към Първа източна международна банка. Планът е както при Строителната банка. Само участниците са други. Ролята на Петко Събев Петков (спомнете си панегирика му за фирма „Акрам“) е възложена на Стефан Косев Косев. Като охранителен работник в клона в Габрово той трябва да убеди центъра в София колко просперираща фирма е „Акрам“. Търсят се и не се намират изпълнители за ролите на Георги Патев и Пролет Матлиева. Затова Ангел Радославов Златанов е принуден лично да посети изпълнителния директор Горан Горанов и да го запознае с „грандиозните“ си намерения. Горан Горанов не е много вдъхновен от възторженото му експозе. И без да му цепи басма, го отрязва: „Банката ни няма интерес да ви дава кредити.“

Сякаш за утешение след отказа на изпълнителния директор на Първа източна международна банка Ангел Радославов Златанов взима „от воле“, без спънки 50 000 лева заем от Дряновската банка. Подава молба за кредит и до Първа частна банка АД – клон Габрово. И на 30 октомври директорът на клона Христо Симеонов сключва договор с него и му отпуска 11 милиона лева при 58 на сто годишна лихва. Гаранция за кредита са „машини и съоръжения за 10 343 000 лева“. Вероятно става дума за технологичните линии, закупени от германската фирма „Майснер“. Но никъде в кредитното досие няма опис, за да се знае точно каква е съответната техника.

Разбира се, „Акрам“ не връща нито малкия заем от 50 000 лева, нито по-големия от 11 милиона лева. (Да не говорим за още по-големия заем от 30 милиона лева от Строителната банка, за който вече разказахме.) Към 31 декември 1993 г. той дължи на банката в Дряново 44 000 лева и на Първа частна банка в Габрово към 18 милиона лева (главницата плюс лихвите).

Провалът в София с Първа източна международна банка и успехът в Дряново и Габрово го карат да насочи вниманието си към банките в провинцията. Вярно е, че те имат ниски кредитни тавани (по един милион лева). Но за сметка на това кръгът на кредитополучателите не е стеснен. Достатъчно е да се регистрират няколко реални фирми, да се обявят десетина фирми фантоми и да се започне надлъгването. При това няма опасност от

скандали. За да се намеси полицията, а оттам и прокуратурата, трябва някоя банка да се оплаче. А банките са като почтените съпруги. Не се оплакват, ако някой недобросъвестен тип ги прелъсти. В името на реномето си са готови на скрити кредитни прелюбодеяния...

На 14 септември 1992 г. фирменото отделение на Габровския окръжен съд вписва в Търговския регистър фирмата на едноличния търговец Христина Тотева Гичева. (Както вече знаем, Христина Тотева Гичева е съпруга на брата на Акрам Абдулжабар Абулдаем Абулибде.) Тя ще се занимава с производство и реализация на селскостопанска продукция и търговия с движима и недвижима собственост. Но фактически ще бъде КАСА за приемане и прехвърляне на пари от истински и несъществуващи фирми на АКРАМ. Нещо, което е твърде далеч от производството и реализацията на селскостопанска продукция.

На 16 септември 1992 г. фирменото отделение на Великотърновския окръжен съд вписва в Търговския регистър фирмата на мъжа ѝ Абулибде „Вавилон“. Тя пък ще се занимава с обществено хранене, хотелнество и ресторантьорство. А иначе ще бъде потенциален кредитополучател от най-различни банки.

На 16 септември 1992 г. фирменото отделение на Великотърновския окръжен съд регистрира в пакет още три фирми – „Жорж-93“ на Людмил Милушев Досев, дясната ръка на Радослав Радославов в Държавна сигурност и РДВР, „Пирамида“ на Яна Славилова Маринова, секретарката на „Акрам“, и „Шанс-58“ на Пламен Иванов Катрев.

По това време в пакет нечия злоумишлена ръка изработва петнайсет „регистрации“ на фирми с измислени адреси и имена на представители, взети сякаш от телефонния указател. „Стан-93“ на Олга Боянова Митева, „Реди“ на Румен Славев Славев, „Шенол“ на Звезделин Иванов Асенов, „Соник“ на Юлия Василева Антонова, „Реал“ на Иван Стефанов Иванов, „Софи“ на Анета Григорова Милева, „Хана“ на Стоян Първанов Стоянов, „Крис-93“ на Милен Асенов Стефанов, „Кети“ на Нина Ковачева, „Фламинго“ на Сергей Рушинов, „Орфей“ на Кирил Богданов, „Мартел“ на Панайот Тодоров, „Оникс“ на Никола Хаджиев, „Веселина“ на Слави Станков, „Алба“ на Иван Матеев и „Иван“ на Веселин Богданов.

Фалшивите решения за регистрация са копия на истински решения с променени фирми, имена и адреси (номерата на де-

лата също са измислени). По този начин се сформира групата от съществуващи и несъществуващи фирми, която ще тегли заеми и ще ги прехвърля по сметките на „Акрам“ в Кооперативната банка във Велико Търново, на Христина Тотева Гичева в Първа източна международна банка в Габрово и на Георги Янков Пейчев в Първа източна международна банка във Варна. (Ще проследим по-подробно движението на парите от пет фирми фантоми от Кооперативната банка във Враца към Варна и оттам към Велико Търново. Това ще бъде следващата част на публикацията.)

Междувременно групата се подготвя и за известен провал. След всеки по-голям заем реално съществуващите фирми се закриват и откриват отново в изменен вид с първоначален капитал от 50 000 лева. (Вече видяхме как след големия заем от 30 милиона лева колективната фирма „Акрам“ става СД „Акрам къмпани“. По-сетне Ангел Радославов Златанов ще се разведе с Мария Атанасова Златанова и СД „Акрам къмпани“ ще се разрои на две еднолични фирми: „Акрам къмпани“ – представяна от Златанов, и „Акрам къмпани М“, представяна от Златанова.) Ще се започне и масово да се прехвърлят имущества на съпруги, деца, роднини и приятели, за да няма нищо, което да бъде ипотекано. (От това прехвърляне най-много ще намаже човекът, който дърпа конците, но стои в сянка – Радослав Стефанов Радославов.) Разбира се, за кадем ще се оставят няколко превозни средства и технологични линии, които верижно ще се предлагат като залог на различните банки кредиторки.

През октомври групата вече е готова за действия. Като член дозор напред се движи Стефан Косев Косев. Той е завършил Висшето народно военно училище „Васил Левски“. Оттам се познава с Джамал Абулибде Акрам. Член е на Висшия съвет на БСП и председател на общинския съвет на БСП в Дряново. Няма правомощия да представлява Българската социалистическа партия като юридическо лице. Но тъкмо това го освобождава от отговорността да се възползва от обстоятелството, че е член на ръководството ѝ. В Плевен посещава първо общинския съвет на БСП и моли председателя Румен Петков да го свърже с директора на Пощенската банка Александър Борисов Митев. Румен Петков осъществява връзката.

Разбира се, Стефан Косев Косев „разузнава“ добре набелязания обект. И открива, че отпуска заеми обикновено със съдей-

ствието на частната консултантска фирма на съпругата си Нина Митева, за да могат комисионите да се събират в семейната каса. Освен това директорът на банката си е чиста номенклатура от тоталитарното време. И Стефан Косев Косев лесно намира перцето, с което да гали носталгичните струни на душата му. Резултатите са вече описани. Отпуснати са 13 милиона кредити на три транша!

През октомври Стефан Косев Косев посещава и общинския съвет на БСП във Враца и моли председателя Румен Стоманярски да го свърже с директора на Кооперативната банка Ивелин Петков. Румен Стоманярски осъществява връзката. Резултатите тук са 21 милиона кредити, отпуснати на 21 фирми, повечето от които не съществуват. Интересното в случая е, че представителите на фирмите (истински или неистински) въобще не се явяват, за да сключат договорите за кредитите. Те са представили генерални пълномощия на Стефан Косев Косев, които, естествено, са фалшиви. И друг любопитен факт. Пламен Иванов Катрев се явява като представител на две фирми – „Шанс-57“ и „Шанс-58“. Едната е закрыта, другата е новооткрита. Но решенията на Великотърновския окръжен съд още не са публикувани в „Държавен вестник“, така че недобросъвестно могат да се използват и двете. Стига да има някаква изгода от това.

„Този Стефан Косев с мед ли е намазан!“ – ще възкликне посетне изпълнителната директорка на Централната кооперативна банка в София Катя Заркова. Разбира се, не е намазан с мед, но в куфарчето му винаги има достатъчно пари, за да смути някои номенклатурни съвести. Може би заради това директорът на Врачанската кооперативна банка Ивелин Петков е арестуван и подследствен.

При обирите, пардон, заемите от останалите банки Стефан Косев Косев сякаш потъва вдън земя. Други хора се нагърбват с мисията му. А той се подготвя за големия удар върху банката, в която работи. (Предвидено е оттам да се изкопчат 12 милиона лева.) Но този „удар“, както вече знаем, е провалът му. И провалът на цялата групировка!

В Кредитната банка в Ловеч ролята на Петко Събев Петков и на Стефан Косев Косев се играе от Мария Тимева, директорка на клона на ДСК в „Красно село“ – София. Съпругът ѝ Захари Тимев фалшифицира обезпечение на Балканбанк, в резултат на което директорът на ДСК във Велико Търново Ангел Тодоров

отпуска 1 800 000 лева заем на Росен Димитров Максимов. Росен е обещал да даде половината от тази сума на Тимев, но забравя обещанието си. Тогава в мотела на Света гора хората на Акрам му устройват забележителен тупаник. И насила го принуждават да подпише документ, че дължи 900 000 лева на Захари Тимев. Захари Тимев пък упълномощава Димитър Илиев и Тодор Ангелов да му съберат парите. Кой знае защо, пълномощното е намерено в бюрото на Акрам. (Виж следствено дело № 385/93 по описа на окръжната следствена служба – Велико Търново.)

Та въпросната Мария Тимева посещава директора на Кредитната банка в Ловеч Михо Вълчев Михов и като лисицата от приказките му реди какъв велик бизнесмен е Ангел Радославов Златанов-Акрам. Михо Вълчев Михов близо 25 години е работил в ДСК. Познава Мария отдавна. И ѝ вярва нещастникът, без да съобрази, че „демократията“ е преобразила много хора, като ги е увълчила.

Мария Тимева мазно го кани на разходка из старопрестолния град. Показва му обектите под аренда (мотела на Света гора, вилата на МВР в Арбанаси, превърната в хотел, бизнесклуба в сградата на общинския съвет на БСП), като му обяснява, че всичко това е собственост на Акрам.

Михо Вълчев Михов захапва въдицата и подписва договор с Ангел Радославов Златанов за отпускане на пет милиона лева кредит. Сетне, когато разбира, че е излъган, се свързва с Тимева и тогава тя показва хищническата си природа: „Оправяй се сам! Да не си му давал!“

В Балканбанк – Велико Търново, за първи път открито излиза на сцената Радослав Стефанов Радославов. Той лично посещава управителката на банката Николина Маркова и настоява да отпусне десет милиона лева кредит на фирмата на Людмил Милушев Досев „Жорж-93“. Радослав Стефанов Радославов умишлено задържа истината, че Людмил Милушев Досев вече е теглил два заема – по един от Пощенската банка в Плевен и Кооперативната банка във Враца. Двата са бивши отговорни служители на Държавна сигурност и не могат да не знаят, че в разузнаването това се нарича „черна лъжа“. Но какво да се прави, щом са се хванали на хорото, ще лъжат и ще мажат само и само да получат кредита. (Тук пък Ангел Радославов Златанов е в сянка и действа чрез секретарката си Яна Славилова Маринова.)

В играта участват за кой ли вече път технологичните линии и движимото имущество. Има и нещо ново. Радослав Радославов залага къщата си в Арбанаси за заема на Досев. Къщата преди това е купена от него за 35 000 лева. А само година и четири месеца след това е оценена за милион и половина.

Кредитът от десет милиона лева е отпуснат. Два милиона от него отиват в сметката на Радослав Стефанов Радославов в ТБ „Хеброс“ – Велико Търново. Шест милиона и половина отиват в сметката на секретарката Яна в Кооперативната банка – Велико Търново. Милион и половина остават в Балканбанк за покриване на лихвите.

В два последователни транша Людмил Милушев издължава незначителна част от борча. А след това написва трогателно писмо до банката, че е закъсал и не е в състояние да покрива кредита и лихвите. Към писмото прилага и решение на Великотърновския окръжен съд, че фирмата му е в ликвидация...

4. ДОСИЕТА С ФАЛШИВИ ДОКУМЕНТИ

Варненската връзка. Разказът на Георги Янков Пейчев

Пътувам от адрес на адрес във Велико Търново, Горна Оряховица и Лясковец и търся представителите на фирмите „Кети“, „Мартел-55“, „Оникс“, „Фламинго“ и „Орфей“ Нина Стойкова Ковачева, Панайот Тодоров, Никола Хаджиев, Сергей Рушинов и Кирил Богданов. Те са взели от Кооперативната банка във Враца кредити по един милион лева между 14 и 21 декември 1993 г. и са ги превели по разплащателната сметка на Георги Янков Пейчев в Първа източна международна банка във Варна. При това нито един от тях не се е явил лично в банката. А е предоставил ГЕНЕРАЛНО ПЪЛНОМОЩНО на Стефан Косев Косев, който пък от своя страна е предал на директора на банката Ивелин Петков готови кредитни досиета с фалшиви документи. Всички фирми предлагат едни и същи обезпечения за кредитите – фактури за закупени линии за хляб, бисквити и колбаси.

Първият адрес е на Нина Стойкова Ковачева (фирма „Кети“). „Пейо Яворов“ № 17. Улица под наклон. (Коя ли улица във Велико Търново не е под наклон?) Солидна къща, измазана с пръскан хоросан. Пред входа е спрял москвич и някакъв мъж е забучил глава под капака на двигателя.

Извинявам се, че прекъсвам заниманието му, и му се представям. И той ми се представя.

– Тук не живее никаква Нина Ковачева – казва.

Вторият адрес е на Никола Хаджиев (фирма „Оникс-92“). Улица „Черни връх“ 2. Едноетажна къща, още неизмазана. В нея живеят двама възрастни – Николай Симеонов със съпругата си.

– Не знам какво са харесали къщата ми – споделя Симеонов.

– Четири фирми са се записали на моя адрес, без въобще да ме питат. Една от фирмите ме е абонирали за вестник „Кеш“. Получавам го безплатно.

– Все пак някои фирмачии не са ли идвали при вас?

– Не...

Третият адрес е на Панайот Тодоров (фирма „Мартел“). Улица „Никола Пиколо“ 4. На адреса има магазинче за дрехи и сладкарски изделия на фирма „Мултикомерс“. Собственик е едноличният търговец Константин Константинов. Той не знае нищо нито за Панайот Тодоров, нито за фирмата „Мартел“.

Четвъртият адрес на Сергей Рушинов (фирма „Фламинго“) е в Горна Оряховица. Улица „Васил Левски“ № 28. Стара малка къща със занемарен, бухнал във всякаква растителност двор. Тук живее Пепа Велчева. Няма и помен от Сергей Рушинов и фирмата му.

Петият адрес на Кирил Богданов е в Лясковец (фирма „Орфей“). Улица „Тодор Балаина“ № 1. Лутам се като щур, но не мога да намеря улицата. Всеки лясковчанин, към когото се обръщам, вдига рамене – не знае. От пощата авторитетно ми съобщават: „Такава улица нямаме. И никога не сме имали.“

Оказва се, че нито един от петте кредитополучатели не живее на посочения адрес. Сега, след като се е прекатурила колата, е лесно да се разсъждава. Ако Кооперативната банка във Враца си беше направила труда да стори това, което правя, т. е. да провери на място адресите, щеше да си спести петте милиона лева несъбираеми кредити. Но банката си е спестила труда и с това е загубила милионите...

Проверката ми продължава във Варна. Управителят на Първа източна международна банка Добричев се съгласява да ми покаже разплащателната сметка на Георги Янков Пейчев, като разбира, че става дума за сериозна далавера. Наистина на 15, 16, 17 и 21 декември 1993 г. в сметката са постъпили пет милиона лева, преведени от Кооперативната банка във Враца. (Парите са от името на несъществуващите фирми.)

На 17 декември Георги Янков Пейчев е изтеглил един милион лева от касата на банката в брой. На 20 декември е изтеглил

два милиона лева, също в брой. И на 24 декември е изтеглил и последните два милиона, пак в брой. Последното извлечение на сметката му е от 18 март 1994 г. Човекът има цифром и словом само 3570,74 лева (три хиляди петстотин и седемдесет лева и седемдесет и четири стотинки).

В разплащателната сметка е записан адресът на Георги Янков Пейчев. Варна, квартал „Владиславово“, блок 34, вход II, апартамент 55. Телефон 42-08-72. Слава Богу, той не е фиктивен, реално съществува.

Набирам номера на телефона. От отсрещната страна се чува приглушен женски глас:

– Аз съм съпругата му. Той спи. Какво да му предам?

Представям се.

– Момент, момент! – Гласът става по-пъргав. – Ще го събудя.

Паузата е кратка. Но ми се струва цяла вечност. Най-сетне нещо изпуква в слушалката и чувам протяжен мъжки глас:

– Аз съм Жоро Степа. Какво искате?

– Да се срещнем при управителя на банката.

Приема веднага, без капка колебание. Изглежда, се е разсънил, защото отвърща с отсечен глас, че най-много след 15 минути ще дойде.

Идва след час и половина, тогава, когато вече мисля, че е изчезнал, както са изчезнали Стефан Косев Косев, Пламен Иванов Катрев, Христина Тотева Гичева и Ангел Радославов Златанов. В кабинета на управителя разказва:

– Аз съм артист. Играя всички танци. Но съм най-добър на степа. Оттам идва и прякорът ми Жоро Степа. Миналата година работих известно време в ресторанта на Акрам на Света гора. Играех степ. Там се сблизихме. Трябва да ви кажа, че той е много ларж човек. Що пари е издавал за спорта на Велико Търново, чет нямат! Помагал е на бедни и сираци. Финансирал е разни фондации. В компания не позволява друг да плаща сметката. Само той! Докато работех на Света гора, жена ми и детето ми изкараха известно време пълен пансион в мотела. Дойде ред да си уредим сметките. Акрам ми каза: „Бягай, бе! От артист пари не взимам!“ Аз живея във Варна, ама морето го виждам от дъжд на вятър. Акрам има голяма вила на Албена. Веднъж стана дума за вилата и той ми предложи, когато искам, да почивам в нея. Изкарах десетина дни царски с жената и детето. И отново нищо не платих. Аз лич-

но съм много благодарен на Акрам за всичките му добрини. Затова, когато ми се обади във Варна и поиска услуга, бях готов на всичко. Посъветва ме да си открия разплащателна сметка в банката. Открих си и веднага му обадох. Каза ми, че ще почнат да идват пари на моята сметка. Да не се стресна, защото ще бъдат милиони. Парите били за закупуване на някаква захар. Той ще ми каже какво ще правя с тях, когато му дойде времето.

Почнаха да идват пари в сметката ми от Враца. Заедно с парите на 17 декември във Варна довтаса секретарката на Акрам Яна Славилова Маринова. Поиска да изтегля един милион и да ѝ го дам. Изтеглих и ѝ дадох. Тя ме щипна по бузата и каза, че съм добро момче. Запомних този жест, защото ми се видя доста странен. Яна е делова жена. А пред парите се размеква. Както и да е. Замина си за Велико Търново по живо, по здраво. Оттам ми се обажда и казва, че на 20 декември трябва да ѝ занеса два милиона. Право да си кажа, изплаших се. Не са лев-два, а цели два милиона. Как ще ги пренеса до Велико Търново? Ами ако ме нападнат разбойници? За по-малко пари убиват хора... Споделих тревогата си с приятеля ми Росен Христов. Той е завършил военно-морското училище и е бил военен моряк. Пращи от здраве. Казва ми, че ще ме охранява. Тегля аз двата милиона в брой и двамата с Росен ги закарваме във Велико Търново и ги давам на Яна.

На 24 декември Яна отново ми се обажда и нарежда да ѝ занеса и останалите два милиона. Заедно с Росен свършваме и тази работа. След това няколко пъти я търся по телефона, но все не я намирам. Разбрах, че е в отпуска.

Разказът на Георги Янков Пейчев насочва към една реална следа – секретарката на „Акрам къмпани“ Яна Славилова Маринова. Тя е регистрирала еднолично дружество с ограничена отговорност „Пирамида А“. През септември 1993 г. взима един милион лева от Пощенска банка в Плевен и ги прехвърля на сметката на Ангел Радославов Златанов в Кооперативната банка във Велико Търново. През октомври взима един милион лева и от Кооперативната банка във Враца и също ги прехвърля на сметката на Ангел Радославов Златанов в Кооперативната банка във Велико Търново. От целия набор от фирми, завлекли Пощенската банка в Плевен, единствено Яна Маринова връща дълга си. С този жест е готова да влезе в рубриката „Браво!“ на

програмата „Хоризонт“ по националното радио, ако не завлича Кооперативната банка във Враца.

Ясно е, че Яна Славилова Маринова работи в пълен синхрон с шефа си Ангел Радославов Златанов. Каквито и пари да качнат в ръцете ѝ, тя ги прехвърля на Акрам. Само дирите на последните пет милиона, взети на ръка от Георги Янков Пейчев, се губят след изчезването на Ангел Радославов Златанов.

Отново съм във Велико Търново, този път с твърдото намерение да се срещна с Яна Славилова Маринова. В офиса на „Акрам къмпани“ я няма. Няма я и на домашния ѝ адрес. Бившата съпруга на Акрам Мария Атанасова Златанова смутолева нещо не особено любезно по домофона, когато чува да споменавам името на секретарката. Търся съдействие от полицията. Но и там не знаят къде е.

Не, не е напускала България. Но не е и във Велико Търново...

5. ЩЕ СЕ ПОТЪРСИ ЛИ ОТГОВОРНОСТ?

Защо се отмята Александър Митев? Самоубийства или... убийства?

Докладната записка на управителя на Пощенската банка в Плевен е капката, която кара да прелее чашата с банковия скандал. Изплашен, че ще му се потърси съдебна отговорност, Александър Борисов Митев сипе обвинения, за да разконцентрира вината. „Дума“ първа откликва – „Банкер завлича Пощенска банка“. (Нищо, че Стефан Косев Косев не е никакъв банкер.) След нея злобно се обажда „Демокрация“. „Труд“ тежко обобщава, че са завлечени десетки милиони от социалисти и техни бизнесприятели.

Различните групировки в БСП се стремят да извлекат от скандала различни дивиденди. (Още повече че приближава конгресът и едно предконгресно очерняне на вътрешните опоненти може да свърши добра работа.) Повечето от споменатите лица са членове на Обединението за социална демокрация. Значи ОСД е забъркано в скандала. Но има и хора, които не са членове на ОСД. Те пък случайно са попаднали във въртопа.

Общопартийната контролна комисия на БСП, вместо да укроти топката и да потърси обективната истина в една спокойна обстановка, става рупор на Александър Борисов Митев. Тя „порицава и се разграничава от действията и методите на Стефан

Косев Косев“. Но какво значи порицава и се разграничава? Нищо! Общопартийната контролна комисия на БСП трябва не да порицава и да се разграничава, а да изключи от редовете на БСП Стефан Косев Косев и да призове прокуратурата и следствените органи да се занимаят с него.

Общопартийната контролна комисия на БСП прави голям гаф, като поставя на една плоскост Стефан Косев, който лично участва в завличането на три банки, и Румен Петков, Ивелин Николов, Димитър Йончев и Георги Димитров, които нямат пряко участие в това дело. Румен Петков не крие, че е свързал Стефан Косев с управлятеля на Пощенската банка. Но подобна връзка е осъществил и Румен Стоманярски във Враца. И той не крие това. А за него не се обелва и дума. Ивелин Николов пък не се е занимавал въобще с посредничество. А Георги Димитров не е давал никакви гаранции.

Това, че Стефан Косев Косев е премятал в устата си имена на отговорни фактори от БСП, още не значи, че тези фактори са забъркани в скандала. И е грешно върху тази пясъчна основа да се строи някаква хипотеза.

По-сложен е случаят с Димитър Йончев. Тактиката му по отношение на изпълнителното бюро, откакто е въвн от него, е като на непослушното момче – „все за нещо ще намери да се начумери“. Затова и най-много упреци се сипят върху него. Той е завършил Висшето народно военно училище „Васил Левски“. И не само това – бил е преподавател в училището. Значи се познава с Ангел Радославов Златанов. Роден е в Павликени и е избран за народен представител във Великотърновския избирателен район. Значи се познава и с Радослав Стефанов Радославов. Димитър Йончев единствен в партията си е позволил лукса да си отпечата индивидуален предизборен плакат в „Унипак“ – Павликени, за над 100 000 лева. И кой мислите, че му е платил плаката? Ами Акрам, естествено. Смесват се истини с лъжи, за да се изкара Димитър Йончев по-черен и от дявола. Вярно е, че си е отпечатал индивидуален плакат. Но той струва само 664 лева и 50 стотинки. Плакатът е половин формат, 1000 броя по 66 стотинки парчето. Не вярвате ли? Вижте фактура № 3664 от 24 октомври 1991 г. (Имам копие от нея.)

Разбира се, някаква рекламна агенция „Профо-АГ“ е решила да използва смутното предизборно време като мътна вода за улов на една риба и да печели баснословно от посредничество-

то си при изработването на плакати. Тя сключва договор с председателя на общинския съвет на БСП Милен Чакъров да направи плаката на Димитър Йончев за 23 500 лева, т. е. един екземпляр да струва 23 лева и 50 стотинки! Това е неизгоден договор за БСП, неоправдан от финансова гледна точка – от 66 стотинки на екземпляр посредникът да взема 23 лева и 50 стотинки. (Милен Чакъров сключва и неизгоден договор с Акрам, за да преотстъпи територия от клуба на БСП за бизнесклуб „Акрам“.) Чудно ли е тогава, че той напуска поста си с финансова задълженост за повече от 230 000 лева?

Но да се върнем към банковия скандал. Управителят на Пощенската банка в Плевен Александър Борисов Митев продължава да твърди, че Румен Петков, Ивелин Николов, Георги Димитров и Димитър Йончев имат отношение към кредитите, които е отпуснал на различни фирми чрез генералните пълномощничества, дадени на Стефан Косев Косев. Ръководството на Обединението за социална демокрация отвърща с гръмка ПОЗИЦИЯ, че се води кампания срещу НЕГО, че се нарушават демократичните принципи и процедури от страна на Общопартийната контролна комисия и пр. Неочаквано Александър Митев в писмо до в. „Дума“ изведнъж се отмята от всичко, което е писал досега. Позволява си дори директно да напада председателката на ОПКК Сашка Каракашева. Налагало се да напомни на г-жа Каракашева това, което би трябвало да е правило в работата на ръководената от нея комисия, че отношение по случая не може да се тиражира като вина, без такава да е доказана от органи, които имат правомощия за това.

И още: „Ничии устни гаранции не могат да бъдат определящи за действията на банковите служители.“

Интересно писмо. За да се отметне на 180 градуса, Александър Борисов Митев или е заплашен, или пък му е обещано, че косъм няма да падне от главата му.

Междувременно се раздвижват и контролните органи на зазегащите банки. Те изпращат ревизори, за да проверят на място как стоят нещата. Ревизорите събират обилен документален материал – кредитни досиета, писмени обяснения, констативни протоколи и пр. Изводите в докладите им са, че клоновете са изиграни. Раздавали се кредити на несъществуващи фирми. И почти всички пари са отивали в трите разплащателни сметки на Христина Тотева Гичева в Габрово, Ангел Радославов Златанов

във Велико Търново и Георги Янков Пейчев във Варна. Оттам веднага са се теглели на ръка (в брой) и ВЕРОЯТНО са се обменяли в частните чейнджбюра за валута, която се е изнасяла. Казвам „вероятно“, защото тази страна на проблема още не е разследвана от нито един контролен орган.

Любопитни са митарствата на ревизорите от Българската пощенска банка. И те като мен са ходили по адреси на осем фирми, за да констатираат, че адресите на шест от тях са фиктивни („Реал“, „Хана“, „Крис“, „Софи“, „Стан“ и „Вавилон“). Но са успели да уцелят в дома му на ул. „Козлодуй“ 15 Людмил Милушев Досев. Той е бил видимо изплашен. Споделил е, че Радослав Стефанов Радославов му е забранил да си подава носа навън. Казал му е направо, че ако наруши забраната, ще бъде убит.

Някои управители на банки не издържат високото напрежение и се разделят с живота си. На 4 февруари Михо Вълчев Михов, управител на Кредитната банка в Ловеч, разрешил пет милиона лева кредит на Ангел Радославов Златанов, е намерен мъртъв в мокрото помещение на банката. Гръмнат е в главата със зачисления му пистолет АП-7.65 (броунинг). Дали е убит, или пък се е самоубил, ще определи следствието.

Банкерът е оставил предсмъртно писмо. В него се упреква за наивността си. Мислил е, че си има работа с честни хора като Тимева и Акрам, пък се е излъгал... Дъщеря му Татяна Михова прави собствено разследване за смъртта му. Тя смята, че преди фаталния край баща ѝ е бил подложен на морален тормоз от групата на Акрам.

На 7 април с ловната си пушка се самоубива и управителят на клона на Първа частна банка в Павликени Ангел Йорданов Кабаиванов. Той също е оставил предсмъртно писмо, в което декларира: „Обичам семейството си. Но не мога да преживея срама.“ Пълзи мълва, че е турил край на живота си, защото е отпуснал несъбираеми кредити на Акрам. Но това не се покрива с истината. Нито една от многобройните реални и несъществуващи фирми, обслужващи Акрам, не е теглила заем от тази банка.

„Случаят се раздухва съзнателно от социалисти – смятат служителите на банката. – Искат предконгресно да разчистят сметките си с Димитър Йончев. Нали той е от Павликени, та...“

В окръжната прокуратура пък смятат, че не бива да се избързва с изводите. Може да се открият и други неизвестни досега фирми, които са участвали в грабителските комбинации.

В края на краищата Жан Виденов ще се окаже прав с препоръката си до изпълнителния директор на Българската пощенска банка Владимир Владимиров – да се обърне към съответните компетентни органи.

Но защо нито един изпълнителен директор на банка ДОСЕ-ГА не се е обърнал към тези органи? Може би заради несъвършенствата на законодателната система, която ще стовари гнева на Темида върху банките, а не върху истинските грабители.

– Нямаме оплаквания. И затова не сме почнали разследвания – твърди началникът на националната полиция Иван Бацаров.

– За да разпоредим предварително производство, трябва да имаме събрани доказателства от МВР за наличие на престъпление – твърди шефът на отдел следствен при Главната прокуратура Ангел Ганев.

И ето как обективно се попада в дяволски затворен кръг.

Все пак понастоящем се водят няколко следствия. (Във Враца следователят Йотов разнища случая с Кооперативната банка; в Ловеч следователката Йорданка Йовева се занимава със самоубийството или убийството на банкера Михо Вълчев Михов; в Павликени следователят Росен Радев разследва самоубийството на банкера Ангел Йорданов Кабаиванов.) Но следствията са пръснати. Работи се изолирано, на парче. Още отсега може да се каже, че при тази раздробеност РЕАЛИЗАЦИЯ НЯМА ДА ИМА.

Групата на Радослав Стефанов Радославов и на Ангел Радославов Златанов заедно със сателитите ѝ действа в София, във Велико Търново и на територията на Североизточна България. Поради това следствените дела трябва да се обединят в едно. И да се наблюдават от един прокурор.

Иначе ще се остане с мрачното впечатление, че мафията е всесилна...

Когато забивам последната точка, усещам известно облекчение. Най-сетне съм отхвърлил от себе си товара на продължителното разследване и сега вече спокойно мога да се оглеждам за други теми. Не очаквам написаното да предизвика мълнии, но се надявам, че ще има известни трусове. Поне в средите на БСП.

И този път трибуна ми става вестник „Дума“.

Давам на Стефан Продев ръкописа. Той го прочита и пара-

фира без никаква редакционна намеса. Уговаряме се началото да бъде в понеделник, а краят – в петък. Всички части да се печатат на една и съща страница, на едно и също място. Стефан Продев предлага материалът да се разполага върху страницата „Общество“. Казвам, че нямам нищо против.

Подучен от нападките на платените публикации по случай разбулването на тайните грабителства в банка „Електроника“, сега решавам да действам настъпателно. Няма защо да крия, че вече забелязвам мафиотски структури в почти всички политически сили. Като лешояди те летят разделено из просторите на политическите си възгледи. Но щом видят мърша, т. е. пари, забравят идеите си и се струпват на едно място.

Това вероятно забелязват и други депутати, защото години след описаните събития изповядват:

Михаил Неделчев (в интервю пред Ива Николова – в „Сега“ от 20.IV.2000 г.): „Огромната част от нашите приятели, симпатизанти и активисти от 1991–1992 година, просто са отблъснати или сами са се оттеглили, защото никой от нас не си е представял, че основното занимание на голяма част от най-видните дейци на СДС ще бъде преразпределяне на някакво имущество. Аз едва в края на своето депутатство с крайно изумление например установих, че някакви хора са станали членове на някакви директорски бордове, защото нито в представите ми е съществувала такава възможност, нито някой ми е предлагал да получавам пари за нищо.“

Чавдар Добрев (статия „За честта на пагона – в „Дума“ от 28.I.1997 г.): „Видни дейци на партията, които заемат ключови позиции, така неистово отказват да се види генезисът на злото не само в двете години управление на левицата, но и в предишните четири или десетина години, когато България бе ограбена и бе начертана схемата на самото ограбване...“

И още:

„За пръв път в историята на България капиталът се придобива не чрез труд или талант, а чрез присвояване на националното богатство.“

Велко Вълканов (изказване на съвещание на Министерския съвет, ръководството на парламентарната група на Демократичната левица, председателите на парламентарни комисии, водачи на изборни листи и областни управители – 15 септември 1996 г.): „Не искам да скривам собствените си впечатления.

В нашата парламентарна група голяма част от колегите се занимава с бизнес, който няма отношение към държавните интереси. Хората виждат и започват да не ни вярват...“

Красимир Премянов (статия във в. „Дума“ от 28.XI.1996 г.): „Една от основните задачи на всички власти в България трябва да бъде връщането в страната на откраднатите милиони и най-строго и незабавно наказание на престъпниците, ограбили своя народ.“

Тези и още много подобни констатации ще дойдат по-късно. А сега все още се смята, че в политиката всичко е наред. Имаме мощна лява организация. Имаме и мощна дясна организация. Властта ще преминава ту у едните, ту у другите. „Леви! Десни! Леви! Десни!“ – с тази идеологията страната ни ще марширува по полигона на историята!

„Да, ама не!“ – както обича да казва Петко Бочаров, превеждайки прочутата рубрика на „Юманите“ – „Oui, mais non.“

Няколко дни преди появата на публикацията участвам в една пресконференция. Споделям пред журналистите какво съм свършил. Вестниците веднага отбелязват скандалните ми находки:

„Тамбуев пак проговаря – Мафията се раждала от бившите БКП и ДС“ – „Труд“.

„Тамбуев проследява раждането на мафията“ – „Дума“.

„Тамбуев прави нови разкрития – Хора от бившите служби на Държавна сигурност и членове на БСП участвали в мафиотски структури. Банковите кредити се отпусkali благодарение на препоръките от общински съвети на Социалистическата партия“ – „Денят“.

И т. н.

Публикацията ми „Раждането на мафията“ сякаш отваря страница за Акрам и групата му в повечето български вестници. Появяват се кореспонденции, които преразказват написаното от мен. Появяват се и някои оригинални изследвания („Труд“, „24 часа“).

Сензация предизвиква интервюто на Акрам пред „24 часа“. Палестинецът твърди, че цялата афера е замислена и ръководена от Андрей Луканов. Той се е запознал с него в началото на 1990 и до 1993 г. е имал постоянен контакт. В Плевен се е провело специално съвещание с Андрей Луканов, Румен Петков и други функционери на БСП, където са обсъждани подробности. Била е изработена програма за действие. Парите от банките са отивали в джоба на Социалистическата партия.

От фактите в моята публикация и от интервюто на Акрам във в. „24 часа“ заместник-председателят на НИС Евгени Михайлов забърква една убийствена жлъч срещу червените мафиоти във в. „Демокрация“.

Продължителната медийна шумотевица, изглежда, най-сетне събужда Ана Караиванова. Сега тя дава идеята Комисията по корупцията да изслуша Андрей Луканов.

– Нали ще дойдеш? – пита ме.

– Не! – отговарям рязко с нейните думи. – Това е партийна работа и не е необходимо да си пъхаме пръста, където скърца.

Наистина не отивам на изслушването. Но по-сетне се запознавам с протокола:

Ана Караиванова: Повикали сме ви, г-н Луканов, във връзка с последните публикации в пресата, че имате връзки с нашумелия банков скандал – по повод публикацията на члена на нашата комисия Тамбуев и интервюто с Акрам.

В изложението си Андрей Луканов минава мимоходом през моето разследване. Казва само, че „случаят (с Акрам) е получил много широка и неочаквана гласност благодарение на публикациите във вестниците, в това число и публикацията на нашия колега Тамбуев“. Тази гласност е изплашила Акрам и хората му. И ето че той и те със съдействието на професионални провокатори си позволяват да разпространяват голословни твърдения. Според Луканов интервюто в „24 часа“ е подготвено в България (по всяка вероятност) от хората, които заедно с Акрам са организирали и провели акцията по ограбването на българските банки.

„В дадения случай обвинения по мой адрес отправя един човек, който, след като е извършил престъпление, се е укривал от властите. Отказал е, доколкото ми е известно, всякакви опити за конструктивен контакт със своите контрагенти, ако мога така да ги нарека, или по-вярно казано, с пострадалите от неговите действия банки и техни представители. И от чужбина в състояние на бягство от правосъдието си позволява да клевети не само мен, но и други общественици и политици на различни равнища.“

Андрей Луканов се отнася все още внимателно към мен. (Може би знае, че при разследванията си винаги оставям по някои значителни факти в резерв за евентуалните битки след публикациите.) Дори в едно интервю казва, че ние, социалистите,

разкрихме аферата и разобличихме крадците. Наш човек (т. е. моя милост) повдигна въпроса в печата...

Колкото е внимателен към мен, толкова е злобно хаплив към Евгени Михайлов. Обявява, че ще го съди, защото осквернявал фамилното му име, като го е замесвал в банковия скандал „Акрам“. По този повод Стефан Ташев пише в „Демокрация“:

„Луканов да съди Тамбуев. Името му е забъркано в аферата не от друг, а от неговия съпартиец, специалиста по досиетата и ченгетата Тамбуев.

В поредица от пет публикации в „Дума“ другарят Тамбуев разобличава „зараждането на мафията“.

Тук авторът дава цитати от разследването ми и продължава: „Тамбуев вися една седмица в Търново, за да събере папките с документи около аферата „Акрам“, които публикува преди конгреса на столетницата. Те костваха главите на всички Луканови хора. Така че комунистът трето поколение да съди първо съпартиеца си Тамбуев, който му извади кирливите ризи.“

Имам навика след всяка моя критична публикация да проследявам по-нататъшната съдба на героите си. Почти всички грабителите от аферата Акрам стават подследствени. Следователи от различни области на страната чоплят делата им.

Радослав Радославов, Людмил Досев и някои по-дребни риби са прибрани в ареста. Но главните обвиняеми Ангел Радославов Златанов-Акрам, Стефан Косев Косев, Христина Тотева Гичева-Абулибде и Пламен Иванов Катрев ги няма. Духнали са по чужбина.

Следствието бухсува като затънал камион. От време на време леко се придвижва, но не може да потегли.

Стефан Косев и Пламен Катрев след митарствата си по Европа се завръщат. И това се оказва добра настилка за сцеплението на колелата на следствието. То отново потегля, но в скоро време отново изгубва теглителната си сила. Няма го Акрам, няма я и касата на цялата афера Христина Гичева-Абулибде.

Главното следствено управление в София най-сетне удря за идеята да се обединят всички дела по случая. Възложено е на Русалка Панчева да работи по тях. Тя видимо е доволна, че съдраният чувал на следствието ще се позакърпи – получено е разрешение от испанските власти да бъдат екстрадирани в България Акрам и Христина Гичева. По този начин почти всички заподозрени и обвиняеми ще бъдат събрани на едно място.

Два дни преди обявената екстрадиция посещавам Русалка Панчева в кабинета ѝ. Тя е получила наличните материали и ги проучва. Смята, че този път нещата ще се доведат докрай. Изразявам съмнения. Казвам ѝ, че ако тя приключи следственото дело с предложение за съд, прокуратурата ще ѝ го върне за доразследване. Въобще тази практика, наречена „доразследване“, спасява от отговорност много престъпници. Русалка Панчева, естествено, не се съгласява. Давам ѝ пример от собствената ѝ практика. Питам я колко пъти следственото дело за Агенцията за чуждестранна помощ, водено от нея, ѝ е връщано. Тя прехапва устни и мълчи. Явно не ѝ е приятно да отговаря.

Казвам ѝ, че съм се занимавал с делата на Акрам и групата му. Разполагам с някои материали. Писал съм обширна кореспонденция по случая. Оказва се, че тя не е запозната с публикацията ми. Обещава, че ще се запознае и в хода на разследването може да ме потърси.

Два дни след срещата ми с Русалка Панчева гръмва новината, че Ангел Радославов Златанов-Акрам се е самоубил в мадридския затвор. Питам се дали наистина няма някакво проклятие, или дългата ръка на мафията замита следи...

XV

Все повече се убеждавам, че Комисията по корупцията няма да свърши почти никаква работа. Тя не е това, което си мислехме с Велислава Дърева, когато определяхме целите ѝ. Вместо да скочи срещу ширещото се грабителство, тя стои безучастно и чака сякаш нещо да се случи извън нея. Липсва ѝ хъс за настъпателна борба. Липсват ѝ гъвкавост, подвижност, повратливост. Животът ѝ засяда между стените на заседателната зала. Вика разни фактори, изслушва ги, записва мненията и съображенията им. Но не тръгва по неволно изтърваните следи, които могат да я отведат до бърлогата на някоя афера. Най-многого, което понякога си позволява, е да дръпне някого леко за перчема, и то така, че да не падне косъм от главата му.

В работата на комисията няма нищо, което да разклаща устоите на националната сигурност. Но всяко нейно изслушване е омотано в секретност. Заседанията ѝ са закрити. Закрити са и